

НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 28.09.2017 г. за съдебните заседатели (ДВ, бр. 81 от 2017 г.)

Издадена от Висшия съдебен съвет, обн., ДВ, бр. 78 от 30.09.2022 г.

§ 1. В чл. 1 след думите "свързани с дейността на съдебните заседатели" се поставя запетая и се добавя " включително процедурата по встъпване на съдебните заседатели, редът за извършване на подбор на съдебни заседатели за всяко дело, редът за призоваване и участие в съдебни заседания, редът за изплащане на възнагражденията на съдебните заседатели, както и размерът на подлежащите на възстановяване разходи "

§ 2. В чл. 2 ал. 3 се отменя.

§ 3. Членове 3 и 4 се отменят.

§ 4. В чл. 7 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "окръжен, военен и специализиран наказателен съд" се заменят с "окръжен и военен съд".

2. В ал. 4 думите "с възможността всеки от тях да участва в съдебните заседания най-много за 60 дни в рамките на една календарна година, както и" се заличават, а думите "съдебните заседатели" в края на изречението се заменят с "тях".

3. Алинея 5 се изменя така:

"(5) Съдебни заседатели се избират от всички общини, намиращи се на територията на съдебния район на съда, за който се прави изборът. По своя преценка общите събрания на съдиите могат да определят и съотношение между броя на съдебните заседатели от различните общини."

§ 5. Създава се чл. 7а:

"Чл. 7а. (1) Кандидатите за съдебни заседатели, които отговарят на изискванията на ЗСВ, подават в общинския съвет, който се намира в съдебния район на съответния съд, заявление по образец съгласно приложение № 1, към което прилагат необходимите за участие в процедурата по подбор документи.

(2) Общинският съвет изслушва отговарящите на изискванията кандидати, като провежда събеседване с тях, спазвайки насоките, предвидени в Методически указания за провеждане на събеседване с кандидатите за съдебни заседатели, приети от Пленума на Висшия съдебен съвет.

(3) Общинският съвет изготвя списък на одобрени кандидати за съдебни заседатели по реда и при условията, предвидени в Закона за съдебната власт."

"Приложение № 1 към чл. 7а, ал. 1

	<p>До</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(посочете името на общинския съвет)</p> <p>Кандидат за съдебен заседател във:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>(посочете съда, за който кандидатствате)</p>
--	---

ЗАЯВЛЕНИЕ	
ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА ПО ПОДБОР НА СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ	
ОБЩИ ДАННИ ЗА ЗАЯВИТЕЛЯ	
1. Имена на кандидата по лична карта	
2. ЕГН	
3. Настоящ адрес	
4. Адрес за кореспонденция	
5. Телефонен номер	6. E-MAIL
ДАННИ ЗА ЗАВЪРШЕНО В БЪЛГАРИЯ ОБРАЗОВАНИЕ¹	
7. Степен на завършено образование	
8. Серия и номер на диплома (напр. А-10, 001122) или регистрационен номер на документ (напр. 3256-54)	
ДАННИ ЗА ЗАВЪРШЕНО В ЧУЖБИНА И ПРИЗНАТО В БЪЛГАРИЯ ОБРАЗОВАНИЕ²	
9. Степен на признато в България образование	
10. Номер, дата и издател на документа за признаване	
ДАННИ ЗА ДЕЙСТВАЩ МАНДАТ НА СЪДЕБЕН ЗАСЕДАТЕЛ³	
11. Посочете съда, в който сте съдебен заседател	

¹ Полета 7 и 8 се попълват, ако кандидатът за съдебен заседател е завършил средното си образование след 1 януари 2007 г., съответно висше образование след 1 януари 2012 г. В този случай информацията за завършено образование се установява служебно, без да е необходимо заявителят да представя съответните документи.

² Полета 9 и 10 се попълват за придобито в чужбина и признато в България образование. В този случай информацията за завършено образование се установява служебно, без да е необходимо заявителят да представя съответните документи.

³ Поле 11 се попълва само ако лицето е съдебен заседател, който кандидатства за следващ мандат, и е вписано в Електронния регистър на съдебните заседатели. В този случай заявителят не попълва информацията в полета 7 – 10 и не представя документ за завършено образование.

На основание чл. 67, ал. 3 от Закона за съдебната власт декларирам, че не работя в съд, прокуратура, следствени органи, Министерството на вътрешните работи или в други органи от системата за национална сигурност, намиращи се в съдебния район, за който кандидатствам за съдебен заседател.

Известно ми е, че за декларирани от мен неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Приложения:

Моля, поставете "X" в квадратчето с наименованието на документа, който прилагате.

.....
(дата) (подпис на заявителя)"

§ 6. Член 8 се изменя така:

"Чл. 8. (1) В едномесечен срок от получаване на списъка с одобрени кандидати комисията по чл. 68д, ал. 1 от ЗСВ извършва проверка на проведения от общинския съвет подбор по предвидения в ЗСВ ред.

(2) Съдебните заседатели за всеки районен и окръжен съд се избират от общо събрание на съдиите от съответния им по-горен съд – окръжен или апелативен съд, от списъка с кандидати, предоставен им от общинския съвет.

(3) Когато комисията по чл. 68д, ал. 1 от ЗСВ установи, че предложените от общинските съвети кандидати са по-малко от 50 на сто от определения по реда на ЗСВ брой, председателят на съответния окръжен или апелативен съд изпраща искане до общинските съвети за попълване на списъка на кандидатите за съдебни заседатели в срок до един месец от постъпване на искането. По същия начин се процедира, когато се установи, че броят на лицата, включени в списъка и притежаващи квалификация в областта на педагогиката, психологията и социалните дейности, е под 10 на сто от всички лица в списъка."

§ 7. В чл. 10, ал. 2 думите "общинските съвети" се заменят със "съответния общински съвет".

§ 8. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създават се ал. 2 и 3:

"(2) При встъпване съдебните заседатели попълват декларация за конфликт на интереси по образец съгласно приложение № 2. Съдебните заседатели попълват такава декларация и в края на мандата си, както и при промяна в декларираните обстоятелства за времето, в което упражняват функциите си.

(3) Всеки съдебен заседател посочва в писмен вид точен адрес, месторабота, телефон и имейл, на които може да бъде намиран. При промяна на тези данни съдебният заседател е длъжен незабавно да уведоми съда писмено."

"Приложение № 2 към чл. 12, ал. 2

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

ДАНИИ ЗА ДЕКЛАРАТОРА			
ТРИ ИМЕНА			
ЕГН			
СЪДЕБЕН ЗАСЕДАТЕЛ ВЪВ: (моля, посочете името на съда)			
ТЕЛЕФОН		E-MAIL L	

А) СЕМЕЙНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ/РОДСТВЕНИ ВРЪЗКИ СЪС СЪДИИ/ПРОКУРОРИ И РАЗСЛЕДВАЩИ ОРГАНИ

<p>Към датата на встъпване се намирам във:</p> <ul style="list-style-type: none"> – семейни взаимоотношения, вкл. фактическо съжителство, или – съм роднина по права линия (включително осиновени, доведени и заварени деца), – по съребрена линия – до четвърта степен включително, – или по сватовство – до трета степен, <p>със следните съдии/прокурори/разследващи органи от съдебния район на съда, в който съм съдебен заседател:</p>	<p>ДА НЕ</p>
<p>№ Имена на лицето и заемана длъжност Описание на връзката</p>	

Б) УЧАСТИЕ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

<p>Към датата на встъпване имам участие в следните търговски дружества:</p>	<p>ДА НЕ</p>				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 10%;"></td> <td>№ Наименование на дружеството Размер на участието</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="height: 200px;"></td> </tr> </table>		№ Наименование на дружеството Размер на участието			
	№ Наименование на дружеството Размер на участието				
<p>Към датата на встъпване съм управител или член на орган на управление или контрол на следните търговски дружества, юридически лица с нестопанска цел или</p>	<p>ДА НЕ</p>				

кооперации:		
№	Наименование на дружеството участие	Вид

В) ПОЛИТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ		
Към датата на встъпване представлявам/участвам в ръководните или контролните органи/членувам в следните политически партии или коалиции, или в следните организации с политически цели на централно и местно ниво:	ДА НЕ	
№	Наименование на Централно или партията/коалицията/организацията местно ниво	Вид участие

Запознат/а съм със задължението си незабавно да декларирам настъпила промяна в посочените от мен обстоятелства.

Известно ми е, че за декларирани от мен неверни данни нося отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: ДЕКЛАРАТОР:"

§ 9. Създава се чл. 12а:

"Чл. 12а. (1) Съдебен заседател с неизтекъл мандат в един съд, избран за съдебен заседател в друг съд, е длъжен преди полагане на клетвата като новоизбран съдебен заседател да подаде молба за освобождаване от функцията си в първия съд.

(2) Ако разглеждането на делата, в които участва съдебният заседател, продължи след подаване на молбата по ал. 1, участието му по съответните дела продължава до тяхното приключване в съответната съдебна инстанция."

§ 10. Член 13 се изменя така:

"Чл. 13. Мандатът на съдебните заседатели започва да тече от датата на полагане на клетвата."

§ 11. Член 14 се изменя така:

"Чл. 14. (1) Избраните и положили клетва съдебни заседатели се вписват в единен Електронен регистър на съдебните заседатели, който се създава и води от Висшия съдебен съвет."

(2) Електронният регистър на съдебните заседатели съдържа информация за всички съдебни заседатели на територията на Република България, техните специалности, мандат, за който са избрани, и участие в дела."

(3) Електронният регистър на съдебните заседатели се състои от публична и непублична част."

(4) Условиата и редът за водене на Електронния регистър на съдебните заседатели се определят с правила на Пленума на Висшия съдебен съвет."

§ 12. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата "чрез" се добавя "единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), а при необходимост чрез". Запетаята след думата "модули" и думите "а след изграждането на единна информационна система на съдилищата – чрез нея" се заличават.

2. В ал. 2 след думите "не са достигнали участие в съдебни заседания от 60 дни в рамките на една календарна година" и поставената след тях запетая се заличават.

3. Алинея 3 се изменя така:

"(3) Всеки съдебен заседател може предварително, в писмен вид, да уведоми администрацията на съответния съд в кои времеви периоди или часове през деня има обективни пречки за участие в работата на съда с цел по-добра организация и планиране на работата."

4. Създава се ал. 5:

"(5) При недостиг на съдебни заседатели в някой съд от района на окръжния съд, в рамките на който съдебен заседател е избран да изпълнява функциите си, последният може да бъде командирован с негово съгласие за участие в определени дела в друг съд от същия район при спазване разпоредбите на ЗСВ."

§ 13. Член 23 се изменя така:

"Чл. 23. (1) Настоящите принципи и правила на поведение имат за цел да определят етичните изисквания в поведението на съдебните заседатели и да ангажират моралния им дълг, като по този начин повишат общественото доверие в съдебната власт и издигнат нейния престиж."

(2) Етичните принципи и правилата, произтичащи от тях, очертават стандартите за поведение на съдебните заседатели при изпълнение на служебните, обществените и гражданските им задължения, които те трябва да възприемат и спазват."

(3) Настоящите етични принципи и правила за поведение са задължителни за всички съдебни заседатели, като неспазването им е основание за предсрочно освобождаване от изпълняваната длъжност на основание чл. 71, ал. 1, т. 5 от ЗСВ."

(4) Съдебните заседатели спазват следните етични принципи и правила за поведение:

1. социална отговорност:

а) изпълнението на функциите на съдебен заседател е граждански дълг, осъществяването на който

способства за повишаване на доверието в съдебната власт;

б) съдебните заседатели участват активно в съдебния процес;

2. законност: съдебните заседатели са длъжни да спазват и прилагат Конституцията и законите на Република България; те осъществяват дейността си, като спазват правата и основните свободи на гражданите;

3. независимост и обективност:

а) съдебните заседатели действат по съвест и убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички факти и обстоятелства по делото;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си свободно от социални, икономически, политически и всякакви други преки или косвени влияния, като не се поддават на натиск, заплахи или стимули, независимо от техния източник;

4. безпристрастност:

а) съдебните заседатели се ръководят от презумпцията, че обвиненото лице се счита за невинно до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда;

б) съдебните заседатели изпълняват функциите си без разграничение на личността, като не допускат поведение, което може да се възприеме, като привилегироване, предразположеност, предубеденост или предразсъдък, основани на пол, полова идентичност, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна;

в) съдебните заседатели не допускат контакти и създаване на лични отношения със страните по делото, които биха породили основателни съмнения относно тяхната безпристрастност;

г) съдебните заседатели се въздържат от носене на политически, идеологически или религиозни символи или сравними атрибути, които биха могли да доведат до съмнения относно тяхната обективност и безпристрастност;

5. справедливост: съдебните заседатели са представители на обществото в съдебния процес и като такива са длъжни да се грижат за постановяване на справедливи съдебни актове;

б. компетентност:

а) съдебните заседатели трябва да притежават основни познания по отношение на използваната правна терминология и реда, по който се извършва наказателното производство;

б) съдебните заседатели са длъжни да познават и спазват своите права и задължения, регламентирани в Конституцията, Закона за съдебната власт, Наказателно-процесуалния кодекс, настоящата наредба и други нормативни актове, както и във вътрешните правила на съответните съдилища;

в) съдебните заседатели преминават първоначално и последващи обучения за поддържане и повишаване нивото на квалификацията им;

7. комуникативни и социални умения:

а) при изпълнение на функциите си съдебните заседатели проявяват толерантност и се отнасят с уважение към участниците в процеса и към съдебните служители, като зачитат правата и достойнството на личността;

б) съдебните заседатели общуват открито и показват търпение при изслушването на различни аргументи, мнения и гледни точки от останалите членове на съдебния състав;

в) съдебните заседатели аргументират изразената от тях позиция по подходящ и разбираем начин;

г) в конфликтни ситуации съдебните заседатели контролират емоциите си и не реагират прибързано и необмислено;

8. достойно поведение:

а) съдебните заседатели следват поведение и поддържат подходящ външен вид, допринасящи за престижа на съдебната власт;

б) съдебните заседатели не могат да използват престижа на тази си длъжност за защита на лични и на свои близки интереси при упражняване на гражданските си права;

в) съдебните заседатели проявяват необходимата сдържаност, като не допускат извършване на действия и постъпки, които са в разрез с добрите нрави и утвърдените в обществото разбирания за благоприличие;

г) с личното си поведение съдебните заседатели дават пример за висок морал и почтеност;

9. конфиденциалност:

а) съдебните заседатели са длъжни да опазват тайната на съвещанието;

б) съдебните заседатели са длъжни да пазят държавната, служебната и личната тайна, станала им известна при и по повод осъществяване на техните правомощия;

в) съдебните заседатели нямат право да изразяват предварително становище по делата на съда, в които са избрани."

§ 14. В чл. 24, ал. 2 думите "както в открити, така и в закрити съдебни заседания и за участие в тайно съвещание за постановяване на присъда" се заменят с "в открити и закрити съдебни заседания, в т.ч. и при отлагане на заседанието, за участие в тайно съвещание за постановяване на присъда и за извършване на други дейности, свързани с упражняване на функциите им и свързаните с тях задължения, за които не се съставя протокол".

§ 15. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) в началото на изречението след думата "Възнаграждението" се добавя "по чл. 24";

б) думите "на една двадесет и втора от 60 на сто от основната заплата съответно за районен съдия, за окръжен съдия и за съдия от военен съд, но не по-малко от 20 лв. на ден" в края на първото изречение се заменят с "определен в ЗСВ";

в) в последното изречение запетаята след думата "заплащане" се премахва, а думите "е реално отработеният и" се заличават.

2. Алинея 2 се изменя така:

"(2) За съдебни заседания, продължителността на които се означава с начален и краен час в съдебния протокол, възнаграждението се определя от часа, за който съдебното заседание е насрочено, до отразения в протокола час на неговото приключване, в размерите по ал. 1."

3. В ал. 3 след думата "състав" се поставя запетая и се добавя "но не повече от 4 часа за дело".

§ 16. В чл. 26, ал. 2 думите "заседателни дни на" се заменят с "отработени за", а след думата "месец" се добавя "часове".

§ 17. Член 27 се изменя така:

"Чл. 27. (1) На съдебните заседатели се възстановяват разходите за транспорт и настаняване, които са направили във връзка с участието им в съдебни заседания, както и при изпълнение на други техни

задължения, свързани с упражняването на функциите им на съдебни заседатели.

(2) На възстановяване подлежат разходите за ползване на обществен транспорт, включително и при командироване, съгласно определения в ЗСВ ред, които съдебните заседатели са направили за пътуване от местоживеенето или местоработата им до сградата на съда и обратно.

(3) По изключение, когато обстоятелствата го изискват, на съдебните заседатели се възстановяват разходите за гориво, направени във връзка с използване на моторно превозно средство по правила, възприети за изплащане на пътни разходи в съответния съд.

(4) На съдебните заседатели, които живеят извън населеното място на съда, в който упражняват функциите си, при необходимост от нощуване, се възстановяват разходи за настаняване, по посочения в раздел V от Наредбата за командировките в страната ред.

(5) Възстановяването на разходите по предходните алинеи се извършва след представяне на съответните разходооправдателни документи."

§ 18. Член 30 се изменя така:

"Чл. 30. (1) В тримесечен срок от полагане на клетвата съдебният администратор или административният секретар на съответния съд и Националният институт на правосъдието организират и провеждат задължително начално обучение на съдебните заседатели, които встъпват в първи мандат, по учебна програма, приета от Управителния съвет на Националния институт на правосъдието по реда на чл. 257 ЗСВ.

(2) За поддържане и повишаване на квалификацията си съдебните заседатели са длъжни да участват в поне едно текущо обучение за периода на техния мандат.

(3) Организирането и провеждането на обученията по ал. 1 и 2 се извършва от съответните съдилища в сътрудничество със съветите на съдебните заседатели и Националния институт на правосъдието.

(4) Обученията на съдебните заседатели се финансират от бюджета на Националния институт на правосъдието, от програми и проекти.

(5) Разходите за зала, размножаване на учебни материали и други присъщи организационни разходи са за сметка на бюджета на съответния съд."

§ 19. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

"(1) Легитимирането на съдебните заседатели при влизане в сградата на съда и при участие в съдебни заседания се осъществява чрез служебна карта, издадена от административния ръководител на съда, в която са избрани."

2. Създава се ал. 2:

"(2) Съдебните заседатели връщат служебната си карта на административния секретар при изтичане на мандата им или при предсрочното им освобождаване от длъжност."

§ 20. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 в края на първото изречение след думите "на съда" се поставя запетая и се добавя "в което посочва съответните обстоятелства".

2. Алинея 2 се изменя така:

"(2) Решението за предсрочно прекратяване на мандата се взема от общото събрание на съдиите по определения в ЗСВ ред."

§ 21. Създава се чл. 34:

" Чл. 34. Пленумът на Висшия съдебен съвет приема Единни правила за организацията на работата на съдебните заседатели."

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 22. Разпоредбите на § 5 в частта чл. 7а, ал. 1 и 2 и § 6 в частта чл. 8, ал. 1 и 3 не се прилагат по отношение на започналите, но неприключили до влизане в сила на тази наредба процедури за избор на съдебни заседатели, като те се довършват по досегашните условия и ред.

§ 23. Декларацията за конфликт на интереси по § 8, т. 2 се попълва и от съдебни заседатели, избрани преди влизането в сила на тази наредба, в срок до един месец от влизане в сила на наредбата.